

2. Дьяконов Г. В. Проблема общения и взаимодействия: диалогический подход // Соціальна психологія. – № 3 (5). – 2004. – С. 82-97.
3. Ермоленкина Л. И. “Диалог как дискурсообразующий фактор информационного радио” С. 19 Филология, 30 апреля 2009 г. [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://sun.tsu.ru/mminfo/000063105/325/image/325-018.pdf>
4. Ковалев Г. А. Три парадигмы в психологии – три стратегии психологического воздействия // Вопросы психологии. – 1987. – № 3. – С. 41-49.
5. Матюшкин А. М. Проблемные ситуации в мышлении о обучении. – М. : Издательство “Педагогика” Академия педагогических наук СССР, 1972. – 168 с.
6. Улищенко В. В. Використання дидактичних ігор у заочному форматі спілкування // Теоретична і дидактична філологія : збірник наукових праць (Матеріали Всеукраїнської конференції “Діалогічні аспекти науково-педагогічної спадщини видатних українських дидактів-філологів”). – Випуск 5. – К. : Міленіум, 2008. – 314 с. – С. 163-172.
7. Улищенко В. В. Не бійтеся заглядати... в Інтернет (Опосередковане спілкування вчителя та учнів на сучасному уроці літератури) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях і колегіумах. – 2008. – № 4. – С. 28-34.
8. Хараши А. У. Личность, сознание и общение: к обоснованию интерсубъективного подхода в исследовании коммуникативных воздействий // Психолого-педагогические проблемы общения / под ред. А. А. Бодалева. – М. : НИИ ОПП АПН СССР, 1979. – С. 17-35. – С. 226. – [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://psychlib.ru/mgppu/hre/hre-216.htm>.

Улищенко В. В. Концепция интерсубъектного обучения украинской литературе.

В статье раскрываются концептуальные принципы интерсубъектного обучения украинской литературе, очерчиваются ведущие принципы и категории, тактика избрания корреляционных пар, освещаются эффективные в аспекте интерсубъектности приемы обучения.

Ключевые слова: *интерсубъектность, интерсубъектное взаимодействие, принципы, категории, приемы обучения, субъект, корреляционные пары.*

Ulischenko V. V. Conception of intersubject studies of Ukrainian literature.

Conceptual principles of intersubject studies of Ukrainian literature open up in the article, leading principles and categories, tactic of electing of cross-correlation pair, are outlined, the effective light up in an aspect intersubject receptions of studies.

Keywords: *intersubject, intersubject co-operation, principles, categories, receptions of studies, subject, cross-correlation pair.*

Фіногенов Ю. С.

Національний університет оборони України

ЗАХОДИ

**ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОСНОВ
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ**

Враховуючи вимоги військової реформи до системи фізичної підготовки Збройних Сил України, слід розглянути фактори, які впливають на ефективність організаційних основ процесу фізичної підготовки військовослужбовців та заходи щодо їх вдосконалення.

Ключові слова: *фізична підготовка, професійна діяльність, професійні завдання.*

Сучасний стан та перспективи розвитку способів і форм ведення збройної боротьби та їх застосування, професіоналізація армії свідчать про постійне зростання значення та ролі людського фактора, на сучасному етапі реформування Збройних Сил України. Україна, як миролюбна держава не висуває територіальних претензій до інших держав, водночас не визнає жодних претензій до себе і завжди рішуче захищатиме суверенітет, територіальну цілісність та недоторканість своїх державних кордонів. Її політика у сфері безпеки і оборони є відкритою, послідовною та прогнозованою.

Організаційні основи системи фізичної підготовки військ мають теоретичне та

методичне підґрунтя, яке базується на сучасних досягненнях в галузі суміжних наук таких як філософія, педагогіка, психологія, фізіологія військового труда, медицина, фізичне виховання і спорт, а також на узагальненні досвіду військової практики [1, 4, 7, 12].

Досвід функціонування системи фізичної підготовки Збройних Сил Радянського Союзу, знов створених незалежних держав України та Росії підтверджує, що одним із проблемних питань залишається організація процесу фізичної підготовки військовослужбовців. При наявності науково обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення програмно-нормативної бази організації фізичної підготовки, сучасних методик по проведенню занять з загальної та спеціальної фізичної підготовки диференційованих за фаховими ознаками, реалізація яких на практиці буде найбільш ефективною [7, 9, 10]. Це обумовлює актуальність досліджень з виявлення факторів, що впливають на цей процес та розробку рекомендацій щодо його поліпшення.

Мета дослідження. Основні положення і рекомендації щодо змісту та організації проведення навчально-тренувальних занять з фізичної підготовки військовослужбовцями різних видів Збройних Сил і родів військ, які знайшли своє відображення в основному керівному документі – Настанові з фізичної підготовки у Збройних Силах України (НФП-2009), потребують уточнень у відповідності з новими науковими досягненнями та напрацюваннями в галузі теорії, організації та практики підготовки військ з метою підвищення ефективності процесу фізичної підготовки військовослужбовців.

Як свідчить досвід військової практики, результати наукових досліджень, аналіз сучасних джерел літератури, на ефективність процесу фізичної підготовки військ впливає велика низка зовнішніх та внутрішніх факторів [6, 12].

До зовнішніх факторів відносять:

- специфіку та особливості військово-професійної діяльності (рівень військово-професійних навантажень в інших видах службової діяльності); кліматогеографічні умови по розташуванню військової частини; зміна добових біологічних ритмів (чергування, наряди по службі); термін перебування військовослужбовця на займаній посаді; взаємовідносини між командирами, начальниками та підлеглими);

- специфіку взаємовідносин в колективі;

- фізичний стан військовослужбовців та якість організації фізичної підготовки у військовій частині (рівень організації процесу фізичної підготовки); якість планування різних форм фізичної підготовки; рівень кваліфікації керівників форм фізичної підготовки; наявність слухачів та регулярність відвідування занять; параметри занять з фізичної підготовки (спрямованість засобів, інтенсивність та обсяг фізичних навантажень);

- якісний стан матеріально-технічної бази для проведення різних форм фізичної підготовки.

До групи внутрішніх факторів, що обумовлюють ефективність процесу фізичної підготовки, входять:

- мотивація військовослужбовців до регулярних занять фізичною підготовкою (звичка до занять);

- рівень психологічної підготовленості військовослужбовців (темперамент, вольові якості, особливості характеру);

- бажання виконувати фізичні вправи та правила, щодо підтримки здорового способу життя;

- якість та рівень теоретичних знань по питанням теорії і організації фізичної підготовки військ;

- рівень особистої самоорганізації, самовиховання, самооцінки, зацікавленість та здібність у якісному проведенні занять, особиста працездатність;

- фізичний стан військовослужбовця.

Значна частина з цих факторів безпосередньо впливає на ефективність військово-професійної діяльності. При ранжуванні показників зовнішніх і внутрішніх факторів Жембровський С. М. виділив основні, серед яких є спільні, які можуть бути використані

для вдосконалення системи фізичної підготовки на різних етапах становлення військових спеціалістів. Ранжування чинників проводилось на підставі опитування 198 офіцерів органів управління Сухопутних військ Збройних Сил України і 69 фахівців з фізичної підготовки. Результати досліджень оброблено за допомогою методики Сааті.

За думкою експертів, значний вплив на ефективність професійної діяльності має рівень теоретичних знань за фахом і особистість командира, стан і рівень здоров'я військовослужбовців, соціально-побутові умови їх життя. Середній вплив визначено у особливостей військово-професійної діяльності, рівня навантажень у інших видах службової діяльності, рівня психологічної та фізичної підготовленості. Майже не впливають, на думку офіцерів, на ефективність їх діяльності (у порівнянні з іншими факторами) кліматогеографічні умови проходження військової служби, терміни проходження служби на посаді, взаємовідносини, що склалися у колективі, вік офіцерів та їх фізичний розвиток.

Згідно результатів наукових досліджень, ефективність фізичної підготовки за показником кінцевого її продукту – рівня фізичної підготовленості у офіцерів органів управління ЗС України в значній мірі залежить від рівня навантаження в інших видах службової діяльності, спортивних традицій установи, рівня організації процесу фізичної підготовки та спорту, стану матеріально-технічної бази, мотивації до занять фізичною підготовкою, бажання виконувати правила здорового способу життя та стану здоров'я офіцерів. Майже не впливають на рівень їх фізичної підготовленості специфіка та умови військово-професійної діяльності, кліматогеографічні умови, термін проходження служби та вік офіцерів.

Характерно, що стан і рівень здоров'я визнано тим фактором, який суттєво впливає, як на ефективність професійної діяльності, так і на ефективність процесу фізичної підготовки. При цьому виявлено залежність відповідей від віку офіцерів; досліджено що з віком збільшується кількість тих, хто віддає перевагу саме цьому фактору.

При опитуванні офіцерів віком до 30 років, найвищий відсоток офіцери надали здоров'ю, що складає 16,67%, серед факторів які впливають на професійну діяльність, а в групі офіцерів віком старше 30 років – 28,37%. Серед фахівців з фізичної підготовки цей відсоток був дещо вищим і становив в першій і другій вікових групах відповідно 24% і 47,5%.

Всі ці обставини лише підтверджують наявність проблеми зі здоров'ям у військовослужбовців. Дослідження, які були проведені фахівцями військово-медичної служби у 2005-2010 роках, показують, що ситуація зі станом здоров'я офіцерів останнім часом є несприятливою, про що свідчить зростання захворюваності. При чому захворюваність розвивається згідно з тими ж закономірностями, що і серед цивільного населення України. Проте рівень захворюваності кадрового складу, відповідно даних літератури, перевищує рівень захворюваності всього населення, яке складається з дітей, людей працездатного та похилого віку [2].

Наукові дослідження та щорічні медичні огляди, перевірка та оцінка фізичної підготовленості військовослужбовців реєструють негативну динаміку їх фізичного здоров'я. Основними чинниками, що впливають на показники здоров'я цього контингенту, є спосіб життя та стан оточуючого середовища, специфіка професійної діяльності та умов, в яких вона виконується, стресогенних агентів та соціально-економічних умов [2, 3].

Враховуючи негативну тенденцію з погіршенням здоров'я військовослужбовців, доцільним є посилити профілактико-оздоровчу спрямованість фізичної підготовки офіцерів. При цьому слід враховувати досвід низки армій провідних держав світу де були реалізовані в процесі фізичної підготовки новітні програми, орієнтовані на розповсюдження та підтримку здорового способу життя [12].

За даними Є. Т. Хоулі, Б. Д. Френкс [11], до чинників здорового способу життя відносять: позитивні для здоров'я звички (регулярна рухова активність, правильний режим харчування, стриманість від паління та наркотиків, помірне вживання спиртних

напоїв, відпочинок, сон, подолання стресів); звички, що сприяють особистій безпеці (користування ременями безпеки, уникнення діяльності пов'язаної з великим ризиком); позитивне для здоров'я середовище (проживання в місцях з чистою водою та чистим повітрям); профілактичні міри (регулярні обстеження та огляди порожнини рота, запобіжні щеплення, знання симптомів захворювань); гарний фізичний стан (регулярна рухова активність, загартування); правильне харчування (вибір правильного співвідношення між різними продуктами, вибір продуктів з невеликим вмістом жирів, холестерину та солі, баланс споживання і витрати енергії, вибір продуктів з великим відсотком складних вуглеводів).

Ефективність, дієвість та простота впровадження заходів здорового способу життя пояснюють до них інтерес з боку провідних російських і українських фахівців з теорії і організації фізичної підготовки військ, які передбачали відповідні зміни в організації фізичної підготовки у зв'язку з військовою реформою. Це, наприклад, знайшло своє відбиття в новій концепції фізичної підготовки в Збройних Силах Російської Федерації.

Необхідність посилення оздоровчої спрямованості процесу фізичної підготовки в Збройних Силах України обумовлюють постійно зростаючі вимоги до рівня здоров'я, фізичної та психічної підготовленості військовослужбовців у зв'язку з удосконаленням та появою нових способів і форм збройної боротьби. Як свідчить досвід російських фахівців, наявність відхилень з боку здоров'я та недостатній рівень фізичної підготовленості стає завадою при виконанні службових завдань в складних умовах сучасного бою, або в умовах, наближених до бойових. Так, матеріали спеціальних досліджень свідчать, що військовослужбовці, які мають високий рівень фізичного стану (стабільний рівень здоров'я, високий рівень функціональної підготовленості, оптимальний рівень розвитку загальної витривалості, сили, швидкості і спритності) в умовах, пов'язаних з великими фізичними і психічними навантаженнями, значно перевищують за об'єктивними показниками професійну працездатність військовослужбовців з недостатнім рівнем фізичної підготовленості; вони в меншій мірі піддаються впливу негативних чинників професійної діяльності, зовнішнього середовища та реального чи майбутнього театру бойових дій [5].

Успішність професійної діяльності військовослужбовців незалежно від роду та виду ЗС обумовлюється не стільки розвитком певних фізичних якостей, скільки станом функціональних можливостей організму. Все більше фахівців схилиються до думки щодо перегляду основних завдань фізичної підготовки, посилення загальної її спрямованості та забезпечення функціональної готовності військовослужбовців [5, 8].

Ігнорування специфіки взаємозв'язку між рівнем фізичної та професійної підготовленості з одного боку; а з другого – специфіки вимог навчально-бойової підготовки та професійної діяльності до рівня фізичної підготовленості військових спеціалістів у видах Збройних Сил України та родах військ призводить до зниження ефективності традиційних методик проведення занять з фізичної підготовки та формування військово-прикладних рухових навичок та спеціальних фізичних якостей.

Результати наукових досліджень в галузі теорії і організації фізичної підготовки військ, свідчать про те, що взаємозв'язок між рівнем фізичної підготовленості (прямої чи опосередкованій) та професійної підготовленості змінюється в залежності від рівня та характеру впливу на різних етапах становлення та проходження служби військового фахівця, традиційних методик проведення навчальних занять та інших форм фізичної підготовки, а також мають бути диференційовані у відповідності до етапів проходження військово-професійної діяльності. Вище зазначене потребує уточнення концептуальних основ (мети, завдань і принципів) фізичної підготовки військ та методичних основ з урахуванням вимог військово-професійної діяльності на різних її етапах. Специфікація вимог до фізичної підготовки військовослужбовців на різних етапах професійного становлення та різних вікових груп представлено на табл. 1.

Т а б л и ц я 1

**Специфікація вимог до фізичної підготовки на різних етапах професійного становлення
військовослужбовців різних вікових груп**

<i>Групи військовослужбовців</i>	<i>Категорії відповідної ланки</i>	<i>Етапи</i>	<i>Професійні завдання</i>	<i>Завдання фізичної підготовки</i>
1	2	3	4	5
Військовослужбовці строкової служби (новобранці, перші місяці служби)		Етап адаптації	Прискорення процесу адаптації організму до військово-професійної діяльності	<p>1. Адаптація в/с до військової служби, розпорядку дня, носіння військової форми одягу, виконання бойових прийомів, дій, фізичних вправ на заняттях з бойової підготовки.</p> <p>2. Здібність виконувати фізичні вправи, військово-прикладні та спеціальні дії мінімум на оцінку “задовільно”.</p>
Військовослужбовці строкової служби (після 6 місяців служби)	Військовослужбовці цього рангу відносяться до ланки відділення	Етап стабілізації	Стабільне виконання функціональних обов’язків військовослужбовців строкової служби	<p>1. Стабільне, професійне виконання бойових нормативів (тестів), фізичних вправ, військово-прикладних прийомів та дій;</p> <p>2. Здібність показати, виконати та навчити “особовим прикладом” солдат молодого поповнення прийомам, діям, вправам бойової та фізичної підготовки.</p>
Військовослужбовці за контрактом (1 вікова група, до 30 років)	Військовослужбовці цього рангу відносяться до взводної ланки	Етап адаптації	Адаптація до виконання функціональних обов’язків за посадовим призначенням військовослужбовців за контрактом	<p>1. Загальним завданням ФП є: фізична готовність за всіма розділами на рівні не нижче оцінки “задовільно”.</p> <p>2. У методичній підготовці по ФП: Вміння проводити заняття за всіма розділами: назвати, показати, пояснити; виступити у ролі помічника керівника занять з ФП.</p>
Офіцери 1 вікової групи, до 30 років	Офіцери у віці до 30 років цього рангу відносяться до взводної та ротної ланки	Етап стабілізації	Стабільне виконання функціональних обов’язків за посадовим призначенням	<p>1. Загальним завданням ФП є: розвиток та удосконалення загальних фізичних якостей, військово-прикладних та рухових навичок, забезпечення виконання бойових завдань взводу, роти у наступі, обороні та зустрічному бою.</p> <p>2. Проведення занять за всіма розділами ФП, усіма формами ФП, на рівні керівника занять з ФП.</p>

<i>Групи військовослужбовців</i>	<i>Категорії відповідної ланки</i>	<i>Етапи</i>	<i>Професійні завдання</i>	<i>Завдання фізичної підготовки</i>
1	2	3	4	5
Офіцери 2 вікової групи, до 35 років	Офіцери у віці до 35 років цього рангу відносяться до батальної ланки	Етап удосконалення	Удосконалення виконання функціональних обов'язків за посадовим призначенням	1. Загальним завданням ФП є: підтримання та збереження необхідних фізичних якостей, військово- прикладних та рухових навичок за посадовим призначенням, мати належні зрісто-вагові показники, які дозволяють швидко та якісно виконувати посадові обов'язки. 2. Удосконалення методичних прийомів у керівництві ФП.
Офіцери 3 вікової групи, до 40 років	Офіцери у віці до 40 років відносяться до бригадної (полкової) ланки	Етап розвитку	Розвиток функціональних обов'язків за посадовим призначенням	1. Загальним завданням ФП є: приймати участь у заняттях з ФП, організація індивідуального фізичного тренування та підтриманням необхідного рівня фізичної активності; 2. Виконувати вправи з ФП у своїй віковій групі. 3. Мати належні зрісто-вагові показники, які дозволяють координовано та швидко виконувати посадові обов'язки.
Офіцери 4 вікової групи, до 45 років	Офіцери у віці до 45 років відносяться до бригадної (корпусної) ланки	Етап нарощування	Нарощування функціональних обов'язків за посадовим призначенням	1. Загальним завданням ФП є: приймати участь у заняттях з ФП, організація індивідуального фізичного тренування; 2. Підтримання необхідних фізичних кондицій на рівні, який забезпечує виконання функціональних обов'язків.
Офіцери 5 вікової групи, до 50 років	Офіцери у віці до 50 років відносяться до оперативного (регіонального) командування ГШ та МО України	Етап збереження	Збереження функціональних обов'язків за посадовим призначенням	1. Загальним завданням ФП є: збереження та підтримання засобами ФП здорового способу життя, виконання функціональних обов'язків; 2. Виконати вправи з ФП у своїй віковій групі. 3. Мати належні зрісто-вагові показники, які дозволяють координовано, точно та спритно забезпечити виконання посадових обов'язків.
Офіцери 6 і 7 вікових груп, до 55 років і старше	Офіцери у віці до 55 років і старше відносяться до керівництва вида ЗС, ГШ та МО України	Етап підтримання	Підтримання функціональних обов'язків за посадовим призначенням	1. Загальним завданням ФП є: збереження та підтримання фізичної активності, здорового способу життя, виконання функціональних обов'язків; 2. Виконувати вправи з ФП у своїй віковій групі. 3. Слідкувати за зрісто-ваговими показниками, які дозволяють координовано, взважено, забезпечити виконання посадових обов'язків на рівні вида ЗС, ГШ, МО України.

При цьому важливим елементом у підвищенні ефективності процесу фізичної підготовки є внесення змін в організацію та проведення практичних занять з фізичної підготовки. Нині діюча організація і методика проведення занять передбачає комплектування навчальних груп відповідно до вікових груп, що обумовлює неадекватність існуючих методик рівню фізичного стану військовослужбовців і значно обмежує можливості позитивного впливу засобів і методів фізичної підготовки.

Впливовим чинником, що обмежує можливості застосування усього арсеналу засобів і методів фізичної підготовки, є як правило низький рівень знань з теорії та організації фізичної підготовки військ, методики проведення навчальних занять керівників різних форм фізичної підготовки. Система підготовки, допідготовки та підвищення кваліфікації фахівців фізичної підготовки військ, так і науково-педагогічного складу ВВНЗ потребує удосконалення та переосмислення. Нагальною потребою є підготовка підручника з теорії і організації фізичної підготовки військ, в якому передбачити теоретичний матеріал для фахівців фізичної підготовки військ, спортивних підрозділів Міністерства Оборони України, та фахівців інших військових спеціальностей.

Сучасна практика організації фізичної підготовки нажаль орієнтована переважно на підготовку військовослужбовців до виконання належних нормативів фізичної підготовленості, які вважаються критеріями ефективності процесу фізичної підготовки і які не завжди враховують ступінь взаємозв'язку між рівнями фізичної і професійної підготовленості, що знижує довіру військовослужбовців до таких занять з фізичної підготовки та мотивацію до них. Зниження мотивації до виконання фізичних вправ веде до зменшення рівня рухової активності та зниження рівня здоров'я [8, 10]. Тому серед провідних напрямків діяльності з розвитку системи фізичної підготовки військ Збройних Сил України також слід вважати створення належних умов, які сприяють формуванню здорового способу життя військовослужбовців та членів їх сімей; формування знань по здоровому способу життя і нагальної потреби військовослужбовців займатися фізичною підготовкою та спортом.

Висновки:

1. На підставі аналізу літературних джерел та власних наукових досліджень виділені фактори, що впливають на ефективність організаційних основ процесу фізичної підготовки Збройних Сил України.

2. Серед основних заходів, щодо підвищення ефективності процесу фізичної підготовки військ слід вважати уточнення концептуальних основ (мета, завдання, принципи) фізичної підготовки у відповідності до вимог військово-професійної діяльності на різних етапах професійного становлення військовослужбовців; підвищення оздоровчої спрямованості практичних навчальних занять з ФП; диференціація методик в проведенні навчальних занять з врахуванням рівня фізичної підготовленості військовослужбовців; удосконалення системи допідготовки та підвищення кваліфікації фахівців фізичної підготовки військ та науково-педагогічного складу ВВНЗ.

Використана література:

1. Вейднер-Дубровин Л. А. Общая характеристика системы физической подготовки Вооруженных Сил СССР. Теория и организация физической подготовки войск / Л. А. Вейднер-Дубровин, Т. Т. Джамагаров // Учебник для курсантов и слушателей института. – Л. : ВИФК, 1980. – С. 64-93.
2. Волянський О. А. Аналіз основних статистичних показників стану здоров'я військовослужбовців Київського гарнізону // Військова медицина Україна. – 2009. – том 9. – № 12. – С. 19-26.
3. Вороненко В. В. Динаміка захворюваності кадрового складу Збройних Сил та населення // Військова медицина Україна. – 2003. – Том 3. – № 1-2. – С. 22-26.
4. Дем'яненко Ю. К. Научное обеспечение физической подготовки / Ю. К. Демьяненко, И. А. Кузнецов. – С.-Пб : ВИФК, 1999. – 38 с.
5. Ендальцев Б. В. Требование военно-профессиональной деятельности к функциональным возможностям человека в ближайшие годы // Тез. докл. итоговой научн. конф за 2001 год под ред. Б. А. Лампусова. – С.Пб., 2002. – С. 63-66.

6. Жембровський С. М. Фактори, що зумовлюють ефективність процесу фізичної підготовки та професійної діяльності офіцерів органів управління Сухопутних військ / С. М. Жембровський // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. – 2009. – № 2. – С. 73-77.
7. Кадыров Р. М. Теория и организация физической подготовки войск / Р. М. Кадыров, В. В. Миронов, В. А. Шейченко // Учебник для курсантов и слушателей института. – С.Пб : ВИФК, 2001. – 336 с.
8. Иващенко Л. Я. Посилення оздоровчої спрямованості фізичної підготовки військовослужбовців на стадії реформування системи фізичної підготовки Збройних Сил України // Вісник Національної академії оборони України. – 2001. – С. 11-16.
9. Физическая подготовка в вооруженных силах стран НАТО / В. А. Щеголев, В. Н. Утенко, В. П. Сорокин, В. Н. Лукашов, А. А. Горелов // под ред. В. Г. Бабкина. – С.Пб : ВИФК, 1999. – 179 с.
10. Финогенов Ю. С. Професіоналізація Збройних Сил України і деякі питання перебудови системи фізичної підготовки військовослужбовців // Матер. відкритої науково-практичної конференції “фізична підготовка військовослужбовців (29-30 квітня 2003 року). – Київ, 2003. – С. 40-44.
11. Хоули Є. Т. Оздоровительный фитнес / Едвард Т., Хоум Э. Т., Б. Дон Френкс. – К. : Олимпийская литература, 2000. – 367 с.
12. Щеголев В. А. Теоретические и прикладные аспекты научного обоснования Наставления по физической подготовке в Советской Армии и Военно-Морском флоте (НФП-87) В. А. Щеголев, Л. А. Вейднер-Дубровин, В. Н. Утенко // Современный бой и физическая подготовка. – Л. : ВИФК, 1988. – С. 28-44.

Финогенов Ю. С. Мероприятия по повышению эффективности организационных основ физической подготовки военнослужащих.

С учетом требований военной реформы к системе физической подготовки Вооруженных Сил Украины, рассмотрены факторы, которые оказывают влияние на эффективность организационных основ процесса физической подготовки военнослужащих и мероприятий по их совершенствованию.

Ключевые слова: *физическая подготовка, профессиональная деятельность, профессиональные задачи.*

Finogenov Y. S. Arrangements to enhance the efficiency of PT organizational fundamentals for the service personnel.

The article has analyzed the factors, influencing on the efficiency of organizational fundamentals of PT for the service personnel and arrangements of their improvement, taking into consideration the military reforming requirements for the PT of the service personnel.

Keywords: *PT, professional activity, professional/job tasks.*

Чайченко В. Ф.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

**СИСТЕМА КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ
МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ**

У статті розкривається система контрольних заходів у процесі здійснення моніторингу якості навчальних досягнень студентів на різних рівнях функціонування.

Ключові слова: *управління якістю освіти, моніторинг якості навчальних досягнень студентів, кредитно-модульна система навчання, система контрольних заходів.*

Якісний рівень освіти забезпечується в освіті за допомогою відповідних управлінських механізмів. Управління якістю освіти трактується як система певних організаційних процедур, яка забезпечує якість всіх головних складових освітнього процесу – його цілей, змісту освіти, діяльності викладачів, діяльності студентів, матеріальної бази, організації освітнього процесу, оцінки якості освіти [3].

Нові управлінські механізми на сучасному етапі дістали назву моніторингу, який